

[Kai Moltke.]

holdet imidlertid — og det er jo værd at se på denne fortid — at han ved amerikansk hjælp afløstes af præsident Diem, hvis styre var så korrupt, så forhadet, at han blev væltet af sine egne sydvietnamesiske tropper, uden at én eneste Vietcongsoldat behøvede at deltage i disse operationer for at få fjernet regeringen. I dag har vi så denne general Ky, der rent ud har erklæret, at han som sit store forbillede ser Adolf Hitler som den samlede, stærke nationale skikkelse.

Enhver vælger naturligvis at lade den frie verden skaffe sig sådanne talsmænd og figurer, som man synes er passende hvert enkelt sted i verden, men vi må dog have lov at tage lidt forbehold og spørge, om der ikke kunne oprettes en lille smule balance ved, at den danske ambassade blev trukket tilbage fra det sydlige Vietnam, indtil der findes mere repræsentative kræfter end dem, som alene holdes oppe og regerer landet ved hjælp af amerikanske bajonetter.

Når man taler om normaliseringsvejene, må jeg for øvrigt sige, at det er lærerigt at være i Amerika. Mens jeg var derovre, var der f. eks. diskussionen om Vietnampolitikken, hvor jeg bl. a. hørte et indlæg i et interview med Robert Kennedy. Hovedtemaet var, at nok var der blevet arbejdet for fred, men der var ikke gjort nok. Han fastslog her 3 begyndelsesled for, hvad der skulle gøres i Sydvietnam, hvis man ville ud af miseren: gennemførelsen af en agrarreform for at likvidere feudalismen i de områder, hvor amerikanerne havde indflydelse, indførelse af frie, folkevalgte kommunale bestyrelser i stedet for de nuværende kommissærer og igangsættelsen af et stort apparat for virkelig at udbedre sundhedsvæsenet og oplysningsarbejdet gennem at bruge penge til et moderne skolevæsen.

Jeg tror, at udenrigsministeren og jeg kan være enige om, at det er et program, som i uhyre grad kunne tiltale os. Hertil må imidlertid siges, at det, som er nationalt i den vietnamesiske krig i øjeblikket, jo er opgøret mellem den gamle asiatiske feudalisme og de folkelige kræfter, som man har fået sat det fælles stempel kommunisme på. Sagen er, at kommunisterne jo intet havde kunnet udrette hverken i Nord- eller Sydvietnam, hvis de ikke havde fået tilslutning fra bønder, som var ked af at blive udnyttet af landsby-

ågerkarle, som var blevet trætte af at blive terroriseret af folk i hovedstaden eller i provinsbyerne, folk, til hvem de måtte aflevere 50 pct. eller derover af deres høst-udbytte og alt det andet. Det er jo det fortvivlende ved den amerikanske intervention, at man siden 1955 stadig har haft et styre ved magten i Saigon, som repræsenterer en lille minoritet af privilegerede interesser, og som har vendt det store flertal af bønderne imod herredømmet, og bønderne — det er mere end 80 pct. af Sydvietnams samlede befolkning. Det var derfor på tide, at man skaffede denne tilsvarende indflydelse på den politiske udvikling. Det er nemlig Vietcongs fundament. Det fremgik ikke mindst af de diskussioner, som fra sagkyndig side blev ført under FN-samlingen i den amerikanske presse med New York Times i spidsen.

Jeg kunne altså tænke mig, at man ved siden af fredsønsker fra dansk side markerede sin uvilje mod disse diktaturer, som nu også prøver på at spænde ben for fredsforhandlingerne, hvor der er taget initiativ fra amerikansk side; jeg kunne tænke mig, at man sagde: indtil mere normale politiske forhold er tilvejebragt, ønsker vi at tilbagetrække vor diplomatiske repræsentation i Saigon.

Se, når jeg er nået hertil, må jeg af hensyn til tiden gå over til endnu et emne, som har afgørende interesse, og her må jeg igen begynde med en kompliment til udenrigsministeren. Det drejer sig om et af de punkter, hvor udviklingen er taget ad notam, nemlig udviklingen i Afrika omkring apartheidspørgsmålet.

Jeg kan, før jeg går videre, lige svare den konservative ordfører, hr. Poul Møller. Han sagde, at skal vi protestere imod sådanne ting, som sker i Sydafrika, Rhodesia o. s. v., skal vi minsandten også stemme for protest-resolutioner, hvor de vedrører Tibet. Det standpunkt kan man selvfølgelig godt tage, og jeg er også i almindelighed tilhænger af, at de forskellige nationer skal have deres ret til national, fri tilværelse og selv indrette sig dér, hvor det passer dem. Men når der i en resolution som den vedrørende Tibet, som FN tog stilling til engang, står, at generalforsamlingen højtideligt fornyer sin beslutning om, at man skal indstille en praksis, der går ud på at